OCT-21226
Paper-II
PUBLIC ADMINISTRATION

Series **C**

Question Booklet Serial No. प्रश्नपत्रिका अनुक्रमांक

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) .....

   (Name) .....

2. (Signature) .....

   (Name) .....

Seat No. | | | | | | | | |
(In figures as in Admit Card)

Seat No. .....
(In words)

OMR Sheet No. | | | | | | |
(To be filled by the Candidate)

Time Allowed : 2 Hours] **[Maximum Marks : 200**

Number of Pages in this Booklet : **40**

Number of Questions in this Booklet : **100**

C

Instructions for the Candidates

1. Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **100** objective type questions. **Each** question will carry **two** marks. **All** questions of Paper II will be **compulsory**.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
   (i) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. **Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.**
   (ii) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. **Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes.** Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.
   (iii) After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
   Example : where (B) is the correct response.
   (A) ● (C) (D)
   Following wrong methods should not be used as they are not recognised by scanning machine in digitized assessment. Candidate using such method will be responsible for their loss.

WRONG METHODS
(A) ✓ (C) (D) (A) ✗ (C) (D) (A) ◒ (C) (D) (A) (B) (C) (D)

5. Your responses to the items are to be indicated in the OMR Sheet given inside the Booklet only. If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done at the end of this booklet.
8. If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
10. **Use only Blue/Black Ball point pen.**
11. Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.
12. There is no negative marking for incorrect answers.

विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना

1. परीक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या OMR उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
2. सदर प्रश्नपत्रिकेत **100** बहुविकल्प प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील **सर्व** प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
3. परीक्षा सुरू झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनिटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून पहाव्यात :
   (i) प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. **स्टीकर सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्वीकारू नये.**
   (ii) पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून पहावी. **पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/ प्रश्नांचा चुकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी.** त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया नोंद घ्यावी.
   (iii) वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पाहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक लिहावा.
4. प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळा करावा.
   उदा. : जर (B) हे योग्य उत्तर असेल तर.
   (A) ● (C) (D)
   खालील चुकीच्या पद्धती वापरू नये, कारण डिजिटाइज्ड (Digitized) मूल्यांकनात स्कॅनिंग मशीन त्यांना ओळखत नाही. त्या पद्धती वापरून नुकसान झाल्यास त्यास विद्यार्थीच जबाबदार असतील.

चुकीची पद्धती
(A) ✓ (C) (D) (A) ✗ (C) (D) (A) ◒ (C) (D) (A) (B) (C) (D)

5. या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे **ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत**. इतर ठिकाणी लिहिलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
6. आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
7. प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
8. जर आपण ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेवर नमूद केलेल्या ठिकाणाव्यतिरिक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गांचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
9. परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापि, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
10. **फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.**
11. कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.
12. चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.

C

Public Administration

Paper II

लोकप्रशासन

प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 120 Minutes] **[Maximum Marks : 200**

Note : This Paper contains **Hundred (100)** multiple choice questions. Each question carrying **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत **शंभर (100)** बहुविकल्प प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. सर्व प्रश्न सोडवा.

1. From the following which statement is correct with regard to Fiscal Reforms and Budget Management Act, 2003 ?

   (A) It is a tool to increase the pace of economic development

   (B) It helps to reduce inflation

   (C) An important institutional express to ensure fiscal prudence and support for macro-economic growth

   (D) Help to create real resources for economic development

2. From the following which statement is correct with respect to taxes levied and collected by the center and compulsorily distributed between the Union and State ?

   (A) Taxes income other than agriculture

   (B) Customs

   (C) Corporation taxes

   (D) Surcharge Income tax

1. खालीलपैकी कोणते विधान वित्तीय सुधारणा आणि अर्थसंकल्प व्यवस्थापन कायदा, 2003 च्या संदर्भात बरोबर आहे ?

   (A) आर्थिक विकासाचा वेग वाढवण्याचे हे साधन आहे

   (B) त्यामुळे महागाई कमी होण्यास मदत होते

   (C) वित्तीय विवेकबुद्धी आणि स्थूल-आर्थिक वाढीसाठी समर्थन सुनिश्चित करण्यासाठी एक महत्त्वाची संस्थात्मक रचना

   (D) आर्थिक विकासासाठी वास्तविक संसाधने निर्माण करण्यास मदत करते

2. केंद्राने आकारलेल्या व जमा केलेल्या तसेच केंद्र व राज्य यांच्यात अनिवार्यपणे वितरित केलेल्या करारांच्या संदर्भात पुढीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे ?

   (A) कृषी व्यतिरिक्त इतर उत्पादनावर कर

   (B) कस्टम्स

   (C) महानगरपालिका कर

   (D) आयकरावरील अधिकार

3. Why Kelkar Task Force was established by Finance Minister in 2002 ?

(A) Implementation of Fiscal Responsibility and Budget Management

(B) To monitor budget system

(C) To suggest inputs for budget

(D) To levie taxes

4. Who presented the first budget of Independent India ?

(A) John Mathai

(B) C. D. Deshmukh

(C) R. K. Shanmukham Chetty

(D) Pandit Jawaharlal Nehru

5. According to which article of Indian Constitution the provision is made regarding Consolidated Fund of India ?

(A) Article 266

(B) Article 267

(C) Article 110

(D) Article 266 (2)

3. 2002 मध्ये अर्थमंत्र्यांनी केळकर कार्य गटाची स्थापना का केली

(A) वित्तीय जबाबदारी आणि अंदाजपत्रक व्यवस्थापनाची अंमलबजावणी करणे

(B) अंदाजपत्रक प्रणालीचे निरीक्षण करणे

(C) अंदाजपत्रकसाठी इनपुट सुचवणे

(D) कर आकारणे

4. स्वतंत्र भारताचा पहिला अर्थसंकल्प कोणी मांडला ?

(A) जॉन मथाई

(B) सी. डी. देशमुख

(C) आर. के. षण्मुखम चेट्टी

(D) पंडित जवाहरलाल नेहरू

5. भारताच्या राज्यघटनेच्या कोणत्या कलमानुसार भारताच्या संचित निधीची तरतूद आहे ?

(A) कलम 266

(B) कलम 267

(C) कलम 110

(D) कलम 266 (2)

6. Which one of the following recommendations is *not* given by L. M. Singhavi Committee ?

(A) New Panchayats should be established for rural development

(B) Urban Local Self-Government should be accorded constitutional status

(C) Panchayat Raj should be given constitutional status

(D) Additional financial resources should be available to Panchayat Raj institutions

7. Which of the following statement regarding Panchayat Raj is correct ?

1. In Panchayat Raj seats are reserved for Scheduled Castes and Scheduled Tribes.

2. Reservation is not applicable to Scheduled Caste and Scheduled Tribe women in Panchayat Raj.

(A) Only 1 is correct

(B) Only 2 is correct

(C) 1 and 2 are correct

(D) 1 and 2 are not correct

6. खालीलपैकी कोणती शिफारस एल. एम. सिंघवी या समितीने केली **नाही** ?

(A) ग्रामीण भागाच्या विकासासाठी नवीन पंचायतींची स्थापना करावी

(B) शहरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांना घटनात्मक दर्जा बहाल करावा

(C) पंचायत राजला घटनात्मक दर्जा बहाल करावा

(D) पंचायत राज संस्थांना जास्तीची वित्तीय साधने उपलब्ध करून द्यावीत

7. पंचायत राज संबंधीचे खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे ?

1. पंचायत राजमध्ये अनुसूचित जाती – जमातीसाठी राखीव जागा आहेत.

2. पंचायत राजमध्ये अनुसूचित जाती – जमातीच्या महिलांना आरक्षण लागू नाही.

(A) फक्त 1 बरोबर आहे

(B) फक्त 2 बरोबर आहे

(C) 1 व 2 बरोबर आहे

(D) 1 व 2 बरोबर नाही

8. Select the correct options from the following regarding Local Self-Government.
   1. Local self-government bodies are constituted in accordance with the laws of the State.
   2. Local self-government bodies are vested with full autonomy and independence to functions.
   3. The State Government has the power to amend the Local Self-Government Act.
   4. State Government does not provide financial assistance to local self-government bodies.

   Codes :

   (A) 1 and 4
   (B) 1, 2 and 4
   (C) 3 and 4
   (D) 1, 2 and 3

9. Choose the wrong pair :

	Group – A	**Group – B**
(A)	Gram Panchayat	– Article 40
(B)	Gram Sabha	– Article 243A
(C)	Nyaya Panchayat	– Article 243K
(D)	District Planning Committee	– Article 243ZD

10. The Secretariat is divided into
    (A) Administrative departments
    (B) Corporations
    (C) Directorates
    (D) Commissions

8. स्थानिक स्वराज्य संस्था संदर्भात खालीलपैकी योग्य पर्याय निवडा.
   1. स्थानिक स्वराज्य संस्थाची निर्मिती राज्याच्या कायद्यानुसार होत असते.
   2. स्थानिक स्वराज्य संस्थांना कार्य करण्यासाठी पूर्ण स्वायत्तता व स्वातंत्र्य बहाल केलेले असते.
   3. स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या कायद्यात बदल करण्याचा अधिकार राज्यशासनास आहे.
   4. स्थानिक स्वराज्य संस्थांना राज्यशासन आर्थिक मदत करत नाही.

   संकेतांक :

   (A) 1 आणि 4
   (B) 1, 2 आणि 4
   (C) 3 आणि 4
   (D) 1, 2 आणि 3

9. अयोग्य जोडी निवडा :

	गट – अ	**गट – ब**
(A)	ग्राम पंचायत	– कलम 40
(B)	ग्राम सभा	– कलम 243A
(C)	न्याय पंचायत	– कलम 243K
(D)	जिल्हा नियोजन समिती	– कलम 243ZD

10. सचिवालयाची विभागणी
    (A) प्रशासकीय खाती
    (B) महामंडळे
    (C) संचालनालये
    (D) आयोग

11. According to Lasswell, the important element of any policies science are

1. Quantitative analysis
2. Scientific method
3. Relevant knowledge
4. Democratic government

Codes :

(A) Only 1 and 2

(B) Only 3 and 4

(C) Only 1 and 3

(D) Only 3

12. Which of the following approaches suggests that implementation is best studied by starting at the lowest levels of the implementation system ?

(A) Top-Down approach

(B) Bottom-Up approach

(C) Parallel approach

(D) Vertical approach

13. Who identified policy analysis as the "thinking man's response" to demands ?

(A) Thomas Dye

(B) Stuart Nagel

(C) Gibson Winter

(D) H. Laswell

11. लॅसवेलच्या मते, कोणत्याही धोरण शास्त्राचे महत्वाचे घटक आहेत ?

1. परिमाणात्मक विश्लेषण
2. वैज्ञानिक पद्धत
3. संबंधित ज्ञान
4. लोकशाही सरकार

संकेतांक :

(A) फक्त 1 आणि 2

(B) फक्त 3 आणि 4

(C) फक्त 1 आणि 3

(D) फक्त 3

12. खालीलपैकी कोणता दृष्टीकोण सूचित करतो की अंमलबजावणी प्रणालीच्या सर्वात खालच्या स्तरावर सुरू करून अंमलबजावणीचा सर्वोत्तम अभ्यास केला जातो ?

(A) अधोगामी दृष्टीकोण

(B) उर्ध्वगामी दृष्टीकोण

(C) समपार्श्विय दृष्टीकोण

(D) अनुलंब दृष्टीकोण

13. मागण्यांसाठी "वैचारिक माणसाचा प्रतिसाद" म्हणून धोरण विश्लेषण कोणी ओळखले ?

(A) थॉमस डे

(B) स्टुअर्ट नगेल

(C) गिब्सन विंटर

(D) एच. लासवेल

14. Assertion (A) and Reason (R) pattern :

Assertion (A) : Policy-making involves not only the interplay of numerous political, economic and social forces but also the structure of power derived from the constitutional rules.

Reason (R) : The judiciary is itself a constitutional institution but it has played very significant role in policy making in a variety of areas.

Codes :

(A) Both (A) and (R) true and (R) is the correct reason of (A)

(B) (A) is true, but (R) is false

(C) Both (A) and (R) are false

(D) Both (A) and (R) true, but (R) is not correct reason of (A)

15. Arrange the following policy analysis steps chronologically.

1. Recommending policy action
2. Evaluating policy performance
3. Identifying problems and objectives
4. Specifying and evaluating alternative policies
5. Monitoring the implemented policy

Select the correct answer using the code given below.

Code :

(A) 2, 1, 3, 4 and 5

(B) 3, 4, 2, 1 and 5

(C) 3, 4, 1, 5 and 2

(D) 4, 3, 1, 5 and 2

14. विधान (A) आणि कारण (R) नमुना :

विधान (A) : धोरणनिर्मितीमध्ये केवळ असंख्य राजकीय, आर्थिक आणि सामाजिक शक्तींचा परस्परसंवादच नाही तर घटनात्मक नियमांमधून मिळालेल्या शक्तीची रचनादेखील समाविष्ट आहे.

कारण (R) : न्यायपालिका ही स्वत: एक घटनात्मक संस्था आहे परंतु तिने विविध क्षेत्रांमध्ये धोरण तयार करण्यात खूप महत्त्वाची भूमिका बजावली आहे.

संकेतांक :

(A) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर आणि (R) हे (A) चे योग्य कारण आहे

(B) (A) बरोबर आहे, परंतु (R) चूक आहे

(C) (A) आणि (R) दोन्ही चूक आहेत

(D) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर आहेत, परंतु (R) हे (A) चे योग्य कारण नाही

15. खालील धोरण विश्लेषण पायऱ्या कालक्रमानुसार लावा.

1. धोरणात्मक कारवाईची शिफारस करणे
2. धोरण कामगिरीचे मूल्यमापन
3. समस्या आणि उद्दिष्टे ओळखणे
4. पर्यायी धोरणे निर्दिष्ट करणे आणि त्यांचे मूल्यांकन करणे
5. अंमलात आणलेल्या धोरणाचे निरीक्षण करणे

खालील संकेतांक वापरून योग्य उत्तर निवडा.

संकेतांक :

(A) 2, 1, 3, 4 आणि 5

(B) 3, 4, 2, 1 आणि 5

(C) 3, 4, 1, 5 आणि 2

(D) 4, 3, 1, 5 आणि 2

16. 'Epistemology' means the science of knowing

(A) Systems of Information

(B) Knowledge of Universe

(C) Systems of Knowledge

(D) Knowledge of Philosophy

17. 'Ontology' deals with

(A) Ethics in research

(B) Review of literature

(C) Researchers' affair

(D) What People can Learn

18. **Assertion (A) :** The hypothesis is the fundamental building block of all scientific research.

Reason (R) : The hypothesis defines the research topic and the researcher's ideas about it.

Answer the question using the codes given below :

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)

(B) Both (A) and (R) are true but (R) is not the correct explanation of (A)

(C) (A) is true but (R) is false

(D) (A) is false but (R) is true

16. 'ज्ञानशास्त्र' म्हणजे हे जाणण्याचे शास्त्र होय

(A) माहिती प्रणाली

(B) वैश्विक ज्ञान

(C) ज्ञान प्रणाली

(D) तत्त्वज्ञानाचे ज्ञान

17. 'सत्त्वशास्त्र' याशी संबंधित आहे

(A) संशोधनातील नैतिकता

(B) साहित्याची समीक्षा

(C) संशोधक व्यवहार

(D) लोक काय शिकू शकतात

18. **विधान (A) :** गृहीतक हे सर्व वैज्ञानिक संशोधनाची मूलभूत आधारशीला आहे.

कारण (R) : गृहीतकृत्य हे संशोधन विषय आणि त्याबद्दल संशोधकाच्या कल्पना परिभाषित करते.

खालील संकेतांक वापरून प्रश्नाचे उत्तर द्या :

संकेतांक :

(A) (A) आणि (R) दोन्ही सत्य आहेत आणि (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण आहे

(B) (A) आणि (R) दोन्ही सत्य आहेत परंतु (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण नाही

(C) (A) सत्य आहे परंतु (R) असत्य आहे

(D) (A) असत्य आहे पण (R) सत्य आहे

19. Mixed Method Research (MMR) means
(A) Mixing of qualitative and quantitative approach
(B) Mixing of physical and social science research methods
(C) Mixing of various hypothesis types
(D) Mixing of various sample elements

20. Which research design involves the study of a single individual, event, or process in-depth ?
(A) Experimental design
(B) Survey design
(C) Case study design
(D) Longitudinal design

21. From the following which weaknesses of Liberalization, Privatization and Globalization (LPG) model of development were pointed by critics ?
1. A very narrow focus as it largely concentrates on corporate sector
2. The model bypasses agriculture and agro-based industries
3. The model emphasizes a capital intensive pattern of development

Select correct codes :

Codes :
(A) 1 correct
(B) 1 and 2 correct
(C) 1 and 3 correct
(D) 1, 2 and 3 correct

19. मिश्र पद्धती संशोधन (MMR) म्हणजे
(A) गुणात्मक आणि संख्यात्मक दृष्टिकोनाचे मिश्रण
(B) भौतिक आणि सामाजिक विज्ञान संशोधन पद्धतींचे मिश्रण
(C) विविध गृहीतकांचे मिश्रण
(D) विविध नमुना घटकांचे मिश्रण

20. कोणत्या संशोधन आराखड्यामध्ये एकल व्यक्ती, घटना किंवा प्रक्रियेचा सखोल अभ्यास समाविष्ट असतो ?
(A) प्रायोगिक आराखडा
(B) सर्वेक्षण आराखडा
(C) व्यष्टि अध्ययन आराखडा
(D) अनुदैर्घ्य आराखडा/रेखांश अभ्यास रचना

21. टीकाकारांनी उदारीकरण, खाजगीकरण आणि जागतिकीकरण (एलपीजी) विकास मॉडेलच्या कोणत्या कमकुवतपणावर लक्ष वेधले ?
1. ते मोठ्या प्रमाणावर कॉर्पोरेट क्षेत्रावर केंद्रित असल्यामुळे एक अतिशय संकुचित लक्ष
2. प्रारूप कृषी आणि कृषी आधारित उद्योगांना बेदखल करते
3. हे प्रारूप विकासाच्या भांडवली प्रकारावर आधारित आहे

योग्य सांकेतांक निवडा :

संकेतांक :
(A) फक्त 1 बरोबर
(B) 1 आणि 2 बरोबर
(C) 1 आणि 3 बरोबर
(D) 1, 2 आणि 3 बरोबर

22. On whose recommendation central government introduced performance Budgeting in 1968 ?

(A) First Administrative Reforms Commission

(B) Second Administrative Reforms Commission

(C) Fourth Administrative Reforms Commission

(D) Sixth Administrative Reforms Commission

23. **Assertion (A) :** The combination of two functions that is Accounts and Audit in a single office is not appropriate.

Reason (R) : Accounting is an executive function while audit is Quassi-parliamentary function.

Answer the question using codes given below.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true and (R) is the reason of (A)

(B) (A) is false, (R) is true

(C) Both (A) and (R) are false

(D) Both (A) and (R) are true and (R) is not the reason of (A)

22. कोणाच्या शिफारशीवरून केंद्र सरकारने 1968 मध्ये कामगिरी अंदाजपत्रक सादर केले ?

(A) पहिला प्रशासकीय सुधारणा आयोग

(B) दुसरा प्रशासकीय सुधारणा आयोग

(C) चौथा प्रशासकीय सुधारणा आयोग

(D) सहावा प्रशासकीय सुधारणा आयोग

23. **विधान (A) :** एकाच कार्यालयात लेखा आणि लेखापरीक्षण या दोन कार्यांचे संयोजन योग्य नाही.

कारण (R) : लेखा हे एक कार्यकारी कार्य आहे तर लेखापरीक्षण हे अर्ध-संसदीय कार्य आहे.

खाली दिलेले संकेतांक वापरून प्रश्नाचे उत्तर द्या.

संकेतांक :

(A) (A) आणि (R) दोन्ही सत्य आहेत आणि (R) हे (A) चे कारण आहे

(B) (A) खोटे आहे, (R) खरे आहे

(C) (A) आणि (R) दोन्ही खोटे आहेत

(D) (A) आणि (R) दोन्ही सत्य आहेत आणि (R) हे (A) चे कारण नाही

24. Which of the following agencies make a forecast of the expected revenue from the coming financial year ?
    1. The department of Revenue
    2. Central Board of Direct Taxes
    3. Department of Accounts and Audit

    Select correct code :

    Code :

    (A) 1 correct

    (B) 1 and 2 correct

    (C) 1 and 3 correct

    (D) 1, 2 and 3 correct

25. In 1923 under which reforms Public Accounts Committee was set up ?
    (A) First Administrative Reforms Commission
    (B) Montague Chelmsford Reforms 1919
    (C) Government of India Act, 1919
    (D) Morle-Minto Reforms

26. Which feature of good Governance is *not* given by Andrain Leftwich ?
    (A) To promote open and competitive economy
    (B) Democratization
    (C) Improvement of human rights record
    (D) Limitations on human rights

24. पुढीलपैकी कोणती एजन्सी आगामी आर्थिक वर्षातील अपेक्षित महसुलाचा अंदाज लावते
    1. महसूल विभाग
    2. केंद्रीय प्रत्यक्ष कर मंडळ
    3. लेखा आणि लेखापरीक्षण विभाग

    योग्य संकेतांक निवडा :

    संकेतांक :

    (A) 1 बरोबर

    (B) 1 आणि 2 बरोबर

    (C) 1 आणि 3 बरोबर

    (D) 1, 2 आणि 3 बरोबर

25. 1923 मध्ये कोणाच्या अंतर्गत लोकलेखा समितीची स्थापना करण्यात आली ?
    (A) पहिला प्रशासकीय सुधारणा आयोग
    (B) माँटेग्यू चेम्सफोर्ड रिफॉर्म्स १९१९
    (C) भारत सरकार कायदा, १९१९
    (D) मोर्ले–मिंटो सुधारणा

26. अंड्रेन लेफ्टविच याने सुशासनाचे कोणते लक्षण सांगितलेले **नाही** ?
    (A) खुल्या व स्पर्धात्मक अर्थव्यवस्थेला प्रोत्साहन देणे
    (B) लोकशाहीकरण
    (C) मानवी हक्कांच्या नोंदी वाढविणे
    (D) मानवी हक्कांच्या मर्यादा

27. Which of the following is *not* advantage of delegated legislation ?

(A) Save the time of Parliament

(B) They are flexible

(C) Provides for expert

(D) It brings about instability and chaos

28. Whom employees are accountable to ?

1. Elected representatives of the people.
2. Audit.
3. Vigilance committee.

Select the correct code :

Code :

(A) 1, 2 and 3

(B) Only 1 and 2

(C) Only 2 and 3

(D) Only 1 and 3

29. What are reasons for the growth of Administrative law ?

1. Growing socio-economic functions of State.
2. Industrialisation.
3. Scientific and technological development.

Select the correct code :

Code :

(A) 1, 2 and 3

(B) Only 1 and 2

(C) Only 2 and 3

(D) Only 1 and 3

27. प्रदत्त विधिनियमाचा खालीलपैकी कोणता फायदा **नाही** ?

(A) संसदेचा वेळ वाचतो

(B) ते लवचिक असतात

(C) तज्ज्ञ पुरवितात

(D) त्यामुळे अस्थिरता व गोंधळ होतो

28. कर्मचाऱ्यांचे उत्तरदायित्व कोणाला असते ?

1. लोकांनी निवडून दिलेले प्रतिनिधी.
2. लेखापरीक्षण.
3. दक्षता समिती.

योग्य संकेतांक निवडा :

संकेतांक :

(A) 1, 2 व 3

(B) फक्त 1 व 2

(C) फक्त 2 व 3

(D) फक्त 1 व 3

29. प्रशासकीय कायद्याची वाढ होण्याची कारणे कोणती आहेत ?

1. राज्याची वाढती सामाजिक व आर्थिक कार्ये.
2. औद्योगिकरण.
3. शास्त्रीय व तंत्रज्ञानात्मक विकास.

योग्य संकेतांक निवडा :

संकेतांक :

(A) 1, 2 व 3

(B) फक्त 1 व 2

(C) फक्त 2 व 3

(D) फक्त 1 व 3

30. The matters in citizen charter are expected to incorporate :
    1. Standards of services and time limits.
    2. Details of grievance redress mechanism.
    3. Provisions made for expenditure.
    4. Expectations from citizens.

    Select the correct code :

    Code :

    (A) 1 2 3
    (B) 2 3 4
    (C) 3 4 1
    (D) 1 2 4

31. **Assertion (A) :** Max Weber describes the anatomy of organisation.

    Reason (R) : Herbert Simon discusses organisation philosophy.

    Answer the question using the codes given below :

    Codes :

    (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
    (B) Both (A) and (R) are true but (R) is not the correct explanation of (A)
    (C) (A) is true but (R) is false
    (D) (A) is false but (R) is true

32. Which theory traditionally known as 'Carrot and stick theory' ?

    (A) Theory 'X'
    (B) Theory 'Y'
    (C) Theory 'Z'
    (D) Theory 'P'

30. नागरिक सनदेमध्ये अपेक्षित बाबींचा समावेश :
    1. सेवांचा दर्जाव काल मर्यादा.
    2. सविस्तरपणे तक्रारी निवारण्याची यंत्रणा.
    3. खर्चा संबंधीच्या तरतुदी.
    4. नागरिकांच्या अपेक्षा.

    योग्य संकेतांक निवडा :

    संकेतांक :

    (A) 1 2 3
    (B) 2 3 4
    (C) 3 4 1
    (D) 1 2 4

31. **विधान (A) :** मैक्स वेबर संघटनेच्या रचनेचे वर्णन करतो.

    कारण (R) : हर्बर्ट सायमन संघटन तत्त्वज्ञानावर चर्चा करतो.

    खालील संकेतांक वापरून प्रश्नाचे उत्तर द्या.

    संकेतांक :

    (A) (A) आणि (R) दोन्ही सत्य आहेत आणि (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण आहे
    (B) (A) आणि (R) दोन्ही सत्य आहेत परंतु (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण नाही
    (C) (A) सत्य आहे परंतु (R) असत्य आहे
    (D) (A) असत्य आहे पण (R) सत्य आहे

32. कोणता सिद्धांत पारंपरिकपणे 'गाजर आणि काठी सिद्धांत' म्हणून ओळखला जातो ?

    (A) सिद्धांत 'X'
    (B) सिद्धांत 'Y'
    (C) सिद्धांत 'Z'
    (D) सिद्धांत 'P'

33. Which term has coined by Fred Riggs for the Administrative Subsystem of a Fused society ?

(A) Office

(B) SALA

(C) Chamber

(D) Bazar-Canteen

34. Max Weber focused bureaucracy in terms of

(A) Efficiency

(B) Problems

(C) Structural Characteristics

(D) Social features

35. Match list – I with list – II and select the correct answer using the codes given below the lists :

List – I	**List – II**
a. System 4 Theory of Management	i. Rensis Likert
b. T-group or Sensitive Training	ii. Chris Argyris
c. Management by Objectives (MBO)	iii. Peter Drucker
d. SALA model	iv. Fred Riggs

Codes :

	a	**b**	**c**	**d**
(A)	i	ii	iii	iv
(B)	iii	i	ii	iv
(C)	ii	i	iii	iv
(D)	i	iii	iv	ii

33. फ्रेड रिग्जने मागासलेल्या समाजाच्या प्रशासकीय उपप्रणालीसाठी कोणती संज्ञा वापरली आहे ?

(A) कार्यालय

(B) साला

(C) चेंबर

(D) बाजार–कैन्टीन

34. मैक्स वेबरने नोकरशाहीवर या अनुषंगाने लक्ष केंद्रित केले आहे

(A) कार्यक्षमता

(B) समस्या

(C) संरचनात्मक वैशिष्ट्ये

(D) सामाजिक वैशिष्ट्ये

35. सूची – I सूची – II शी जुळवा आणि खाली दिलेल्या संहितेतून योग्य उत्तर निवडा :

सूची – I	**सूची – II**
a. व्यवस्थापनचा व्यवस्था-4 सिद्धांत	i. रेन्सिस लिकर्ट
b. टी-गट किंवा संवेदनशील प्रशिक्षण	ii. क्रिस आरगारिस
c. उद्दिष्टानुसार व्यवस्थापन	iii. पीटर ड्रकर
d. साला नमुना	iv. फ्रेड रिग्ज

संकेतांक :

	a	**b**	**c**	**d**
(A)	i	ii	iii	iv
(B)	iii	i	ii	iv
(C)	ii	i	iii	iv
(D)	i	iii	iv	ii

36. The features of Indian Federal System are

1. A Written Constitution
2. Division of powers
3. Separation of powers
4. Independent judiciary
5. Leadership of the Prime Minister

Codes :

(A) 3, 5 and 1

(B) 2, 3 and 5

(C) 1, 2 and 4

(D) 3, 4 and 5

37. Consider the following statements :

1. The NITI Aayog is the successor to the erstwhile Planning Commission.
2. The NITI Aayog is quasi-judicial body.

Which of the statements given above is/are correct ?

(A) 1 only

(B) 2 only

(C) Both 1 and 2

(D) Neither 1 nor 2

38. Which one of the following is *not* the feature of Indian Administration ?

(A) Legacy of British Rule

(B) Rule of Law

(C) Centralized System of Government

(D) Welfare State

36. भारतीय संघराज्य प्रणालीची वैशिष्ट्ये आहेत

1. एक लिखित राज्यघटना
2. अधिकारांचे विभाजन
3. शक्तींचे पृथक्करण
4. स्वतंत्र–न्यायव्यवस्था
5. पंतप्रधानांचे नेतृत्व

संकेतांक :

(A) 3, 5 आणि 1

(B) 2, 3 आणि 5

(C) 1, 2 आणि 4

(D) 3, 4 आणि 5

37. खालील विधाने विचारात घ्या :

1. नीती आयोग हा पूर्वीच्या नियोजन आयोगाचा उत्तराधिकारी आहे.
2. नीती आयोग ही अर्ध–न्यायिक संस्था आहे.

वरीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे ?

(A) फक्त 1

(B) फक्त 2

(C) 1 आणि 2 दोन्ही

(D) 1 आणि 2 नाही

38. भारतीय प्रशासनाचे खालील कोणते एक वैशिष्ट्ये **नाही** ?

(A) ब्रिटिश शासनाचा वारसा

(B) कायद्याचे राज्य

(C) केंद्रीकृत शासन व्यवस्था

(D) कल्याणकारी राज्य

39. What is provision in 249 Article ?

(A) Power of parliament to legislate with respect to matter in the State list in the national interest

(B) Subject-matter of laws made by parliament and by the legislatures of States

(C) Power of parliament to provide for the establishment of certain additional courts

(D) Residuary power of legislation

40. Forms of retirement system

1. Non-contributory
2. Partly contributory
3. Wholly contributory

Select the correct code :

Code :

(A) 1 and 2

(B) 2 and 3

(C) 1 and 3

(D) 1, 2 and 3

41. On which day "Vayoshreshtha Sammans" are conferred on ?

(A) 1st September

(B) 1st October

(C) 5th October

(D) 5th September

39. कलम 249 मध्ये कशाची तरतूद आहे ?

(A) राष्ट्रीय हितासाठी राज्यसूचीतील बाबीसंबंधी विधिविधान करण्याची संसदेची शक्ती

(B) संसदेने आणि राज्यांच्या विधीमंडळांनी केलेल्या कायद्यांची विषयवस्तू

(C) अतिरिक्त न्यायालयांची स्थापना करण्यासाठी उपबंध करण्याची संसदेची शक्ती

(D) विधिविधानाच्या अवशिष्ट शक्ती

40. सेवा निवृती प्रणालीचे स्वरूप

1. गैर–अंशदायी
2. अंशिक अंशदायी
3. पूर्ण अंशदायी

योग्य संकेतांक निवडा :

संकेतांक :

(A) 1 आणि 2

(B) 2 आणि 3

(C) 1 आणि 3

(D) 1, 2 आणि 3

41. "वयोश्रेष्ठ सन्मान" कोणत्या दिवशी दिला जातो ?

(A) 1 सप्टेंबर

(B) 1 ऑक्टोबर

(C) 5 ऑक्टोबर

(D) 5 सप्टेंबर

42. Which five-year plan document envisaged a greater role of the voluntary agencies and the NGOs in the implementation of development programmes ?

(A) Second five-year plan

(B) Third five-year plan

(C) Fifth five-year plan

(D) Seventh five-year plan

43. Which of the following is a natural disaster commonly faced in India ?

(A) Tornado

(B) Floods/Landslides

(C) Blizzard

(D) Volcanic eruption

44. Which Article of the Indian Constitution provide for the Constitution of National Commission for Scheduled Caste inter alia ?

(A) Article 338

(B) Article 330

(C) Article 335

(D) Article 339

42. कोणत्या पंचवार्षिक योजनेच्या दस्तऐवजात विकास कार्यक्रमांच्या अंमलबजावणीत स्वयंसेवी संस्था आणि अशासकीय संस्थांच्या मोठ्या भूमिकेची कल्पना केली आहे ?

(A) दुसरी पंचवार्षिक योजना

(B) तिसरी पंचवार्षिक योजना

(C) पाचवी पंचवार्षिक योजना

(D) सातवी पंचवार्षिक योजना

43. खालीलपैकी कोणती नैसर्गिक आपत्ती भारतामध्ये सामान्यत: भेडसावते ?

(A) टोर्नेडो

(B) पूर/भूस्खलन

(C) हिमवादळ

(D) ज्वालामुखीचा उद्रेक

44. भारतीय राज्यघटनेच्या कोणत्या कलमात अनुसूचित जातींसाठी राष्ट्रीय आयोगाच्या स्थापनेची तरतूद आहे ?

(A) कलम ३३८

(B) कलम ३३०

(C) कलम ३३५

(D) कलम ३३९

45. What is the acronym for SHREYAS ?

(A) Scholarship for Helping Education for Young Achievers

(B) Scholarships Honoring Research Excellence for Young Academics and Scholars

(C) Student Honors and Research Enhancement for Youth in Academia Scholarships

(D) Supporting Humanities Research and Education for Youth through Academic Scholarships

46. Which of the following statement is *not* correct ?

(A) The structural-functional approach advocates the human principle

(B) The structural-functional approach is value neutral or value free

(C) According to the structural-functional approach, each system has a specific an objective

(D) According to the structural-functional approach, every system is dynamic process

45. SHREYAS चे संक्षिप्त रूप काय आहे ?

(A) स्कॉलरशिप फॉर हेलपिंग एजुकेशन फॉर यंग अचिव्हर्स

(B) स्कॉलरशिप होनरिंग रिसर्च एक्सलन्स फॉर यंग अकॅडेमिक्स एंड स्कॉलर्स

(C) स्टुडंट होनर्स एंड रिसर्च एन्हान्समेंट फॉर युथ इन अकॅडेमिया स्कॉलरशिप

(D) सपोर्टींग हुम्यानीटीस रिसर्च एंड एजुकेशन फॉर युथ थ्रू अकॅडेमिक स्कॉलरशिप

46. खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर **नाही** ?

(A) संरचनात्मक–कार्यात्मक दृष्टीकोन मानवी तत्वाचे पुरस्कार करते

(B) संरचनात्मक–कार्यात्मक दृष्टीकोन मूल्य तटस्थ किंवा मूल्य मुक्त आहे

(C) संरचनात्मक–कार्यात्मक दृष्टीकोनानुसार प्रत्येक व्यवस्थेचा एक विशेष उद्देश असतो

(D) संरचनात्मक–कार्यात्मक दृष्टीकोनानुसार, प्रत्येक व्यवस्था गतिशील प्रक्रिया आहे

47. Which one of the following statements is *not* correct ?

(A) Both India and England offer training to their civil servants from more 'specialist' service

(B) England, America and India have varied kinds of training

(C) In France, civil servants are trained in specialist manner

(D) In America, civil servants are trained in specialist manner

48. Match List – I (Authors) with List – II (Books) and select the correct answer using the codes given below the list.

List – I	List – II
a. William J. Siffin	i. Public Administration of Comparative Perspective
b. Ferrel Heady	ii. Toward the Comparative Study of Public Administration
c. Dwight Waldo	iii. Comparative Public Administration Prologue, Problems and Promise
d. Fred Riggs	iv. Administration in Developing Countries : The Theory of Prismatic Society

	a	b	c	d
(A)	ii	i	iii	iv
(B)	i	ii	iii	iv
(C)	iv	ii	i	iii
(D)	iii	i	ii	iv

47. खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर **नाही** ?

(A) भारत आणि इंग्लंड दोन्ही देश त्यांच्या नागरिक सेवकांना अधिक विशेषज्ञ स्वरूपाचे प्रशिक्षण देतात

(B) इंग्लंड, अमेरिका व भारतात विविध प्रकारचे प्रशिक्षण दिले जाते

(C) फ्रान्स मध्ये नागरी सेवकांना विशेषज्ञ स्वरूपाचे प्रशिक्षण दिले जाते

(D) अमेरिकेत नागरी सेवकांना विशेषज्ञ स्वरूपाचे प्रशिक्षण दिले जाते

48. सूची – I (लेखक) सूची – II (ग्रंथ) सोबत जुळवा आणि खालील दिलेल्या संहितेतून योग्य उत्तर निवडा.

सूची – I	सूची – II
a. विल्यम जे. सिफिन	i. पब्लिक एडमिनिस्ट्रेशन ऑफ कम्पॅरिटीव परस्पेक्टिव्ह
b. फेरेल हेडी	ii. टुवर्ड द कम्पॅरिटीव स्टडी ऑफ पब्लिक एडमिनिस्ट्रेशन
c. ड्वाइट वाल्डो	iii. कम्पॅरिटीव पब्लिक एडमिनिस्ट्रेशन प्रलोग, प्रॉब्लेम्स एण्ड प्रॉमिस
d. फ्रेड रिग्ज	iv. एडमिनिस्ट्रेशन इन डेव्हलपिंग कंट्रीज ऑफ प्रीज्मैटीक सोसायटी

	a	b	c	d
(A)	ii	i	iii	iv
(B)	i	ii	iii	iv
(C)	iv	ii	i	iii
(D)	iii	i	ii	iv

49. Which of the following is the correct statement regarding development administration ?
    i. It helps in programming, planning and policy-making.
    ii. It is responsible for implementing government plans.
    iii. It is responsible for administrative reforms.
    iv. It keeps the citizens informed of possible government plans and policies.

    Choose the correct answer.

    (A) i, ii and iii
    (B) i, iii and iv
    (C) i, ii and iv
    (D) ii, iii and iv

49. खालीलपैकी विकास प्रशासन संदर्भातील अचूक विधान कोणते ?
    i. रूपरेखा, नियोजन आणि धोरण तयार करण्यात मदत करते.
    ii. हे शासकीय योजनांच्या अंमलबजावणी करिता जबाबदार आहे.
    iii. हे प्रशासकीय सुधारनांन करिता जबाबदार आहे.
    iv. हे नागरिकांना संभाव्य शासकीय योजना आणि धोरणांबदल माहिती देते.

    योग्य पर्याय निवडा.

    (A) i, ii आणि iii
    (B) i, iii आणि iv
    (C) i, ii आणि iv
    (D) ii, iii आणि iv

50. Which of the following is *not* Heady's classification perspective of comparative study of public administration ?

    (A) Development oriented
    (B) General system model building
    (C) Nomothetic orientation
    (D) Middle range theory formulation

50. लोक प्रशासनाच्या तुलनात्मक अभ्यासाचा खालीलपैकी कोणता हेडीचा वर्गीकरण दृष्टीकोन **नाही** ?

    (A) विकासाभिमुख
    (B) सामान्य प्रणाली मॉडेल निर्मिती
    (C) नोमोथेटिक अभिमुखता
    (D) मध्यम श्रेणी सिद्धांत सूत्रीकरण

51. Who defined Public Administration as the art and science of management as applied to the affairs of the State ?

    (A) Luther Gulick
    (B) Dwight Waldo
    (C) L. D. White
    (D) Felix Nigro

51. लोकप्रशासनाची व्याख्या राज्य कारभाराच्या व्यवस्थापनाचे शास्त्र आणि कला म्हणून कोणी केली ?

    (A) ल्युथर गुलिक
    (B) ड्वाईट वाल्डो
    (C) एल. डी. व्हाईट
    (D) फेलिक्स निग्रो

52. Choose the correct pair :

(A) Henri Fayol – Creative Experience

(B) Mooney and Reiley – Industrial and General Management

(C) Gulick and Urwick – Papers on the Science of Administration

(D) M. P. Follett – Onward Industry

53. Who credited the oldest known text on public administration, covering topics like hierarchy, bureaucracy, corruption, territorial divisions of the State, coordination, land revenue, taxation, international relations ?

(A) Abul Fazal

(B) Akbar

(C) Kautilya

(D) Cameralists

54. According to Mooney, what is delegation ?

(A) The complete transfer of authority from a superior to a subordinate

(B) The allocation of tasks without any supervision or control

(C) The devolution of authority by a higher authority to a subordinate

(D) The sharing of authority equally among team members

52. योग्य जोडी निवडा :

(A) हेन्री फेयोल – क्रियेटीव एक्सपिरीयंस

(B) मूने आणि रीले – इंडस्ट्रीएल एंड जनरल मैनेजमेन्ट

(C) गुलिक आणि उर्विक – पेपर्स ऑन दि सायन्स ऑफ अॅडमिनिस्ट्रेशन

(D) एम. पी. फॉलेट – ऑनवर्ड इंडस्ट्री

53. पदानुक्रम, नोकरशाही, भ्रष्टाचार, राज्याचे प्रादेशिक विभागणी, समन्वय, जमीन महसूल, करआकारणी, आंतरराष्ट्रीय संबंध विषयांचा समावेश असलेल्या सार्वजनिक प्रशासनावरील सर्वात जुन्या ज्ञात मजकुराचे श्रेय कोणाला दिले जाते ?

(A) अबुल फजल

(B) अकबर

(C) कौटिल्य

(D) कॅमेरालिस्ट

54. मूने यांच्या मते, प्रदत्तीकरण म्हणजे काय ?

(A) वरिष्ठांकडून अधीनस्थाकडे अधिकाराचे संपूर्ण हस्तांतरण

(B) कोणत्याही पर्यवेक्षण किंवा नियंत्रणाशिवाय कामांचे वाटप

(C) उच्च अधिकाऱ्याकडून अधीनस्थ व्यक्तीला अधिकाराचे हस्तांतरण

(D) संघातील सदस्यांमध्ये अधिकारांचे समान वाटप

55. Who has divided the scope of Public Administration into two heads, Principles and Spheres of Public Administration ?
(A) Pfiffner
(B) Willoughy
(C) Dimock and Dimock
(D) Luther Gulick

56. Which of the following statement is correct ?
(A) The Chief Secretary is appointed by the Cabinet Secretary
(B) The Chief Secretary is chosen by the Chief Minister of the State
(C) The Chief Secretary is appointed by the Chief Minister
(D) The Chief Secretary is appointed by the Governor

57. In Legislative Assembly maximum members are
(A) 200
(B) 300
(C) 400
(D) 500

58. The National Panchayat Day is celebrated on
(A) 25th December
(B) 24th April
(C) 26th November
(D) 21st April

55. लोकप्रशासनाच्या व्याप्तीची, लोकप्रशासनाची तत्वे आणि कार्यक्षेत्र या दोन शीर्षकांखाली कोणी केली ?
(A) फिफनर
(B) विलोबी
(C) डिमॉक आणि डिमॉक
(D) ल्यूथर गुलिक

56. खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे ?
(A) मुख्य सचिवाची नेमणूक कैबिनेट सचिवाकडून केली जाते
(B) मुख्य सचिव मुख्यमंत्र्याकडून निवडला जातो
(C) मुख्य सचिव मुख्यमंत्र्याकडून नेमला जातो
(D) मुख्य सचिव राज्यपालांकडून नेमला जातो

57. विधान सभेत जास्तीत जास्त सदस्य संख्या
(A) 200
(B) 300
(C) 400
(D) 500

58. राष्ट्रीय पंचायत दिवस या दिवशी साजरा केला जातो
(A) 25 डिसेंबर
(B) 24 एप्रिल
(C) 26 नोव्हेंबर
(D) 21 एप्रिल

59. Which of the following two Committees are constituted by the 74th Amendment which lays down in every State ?

1. Area Development Committee.
2. District Planning Committee.
3. Committee for Development of Panchayats.
4. Metropolitan Planning Committee.

Select the correct code.

Code :

(A) 1, 2

(B) 2, 3

(C) 2, 4

(D) 1, 4

60. Which of the following functions are performed by the Maharashtra State Finance Commission ?

1. Distribute the State revenue among local government institutions.
2. Recommend about the sharing of the funds.
3. Recommend the development activities.
4. Recommend about grants-in-aid.

Select the correct code.

Code :

(A) 1 2 3

(B) 2 3 4

(C) 1 2 4

(D) 1 3 4

59. 74 व्या घटना दुरूस्तीने खालीलपैकी कोणत्या दोन समित्या प्रत्येक राज्यात स्थापन केल्या ?

1. प्रभाग विकास समिती.
2. जिल्हा नियोजन समिती.
3. पंचायतींच्या विकासासाठी समिती.
4. मेट्रोपॉलिटन नियोजन समिती.

योग्य संकेतांक निवडा.

संकेतांक :

(A) 1, 2

(B) 2, 3

(C) 2, 4

(D) 1, 4

60. महाराष्ट्र राज्य वित्त आयोगाकडून खालीलपैकी कोणती कार्ये केली जातात ?

1. स्थानिक शासन संस्थांमध्ये राज्य महसूलाचे वाटप.
2. निधींची वाटणी संबंधी शिफारस.
3. विकास कामांसाठी शिफारस.
4. अनुदानासंबंधी शिफारस.

योग्य संकेतांक निवडा.

संकेतांक :

(A) 1 2 3

(B) 2 3 4

(C) 1 2 4

(D) 1 3 4

61. According to Hogwood and Gunn, what are the uses of the term 'policy' ?

1. As a label for field of activity
2. As a programme
3. As output
4. As result
5. As a process
6. As an informal authorization

Select correct codes :

Codes :

(A) 1, 2, 3 and 6

(B) 1, 2, 3, 4 and 6

(C) 1, 2, 3, 4 and 5

(D) 1, 3, 4 and 6

62. **Assertion :** Public policy were dominated by the researchers of Political Science.

Reason : Political Science deals with activities associated with political institutions and philosophical justification of Government.

Codes :

(A) Assertion is correct and Reason is wrong

(B) Both Assertion and Reason are correct and Reason is cause of Assertion

(C) Both Assertion and Reason are wrong

(D) Both Assertion and Reason are correct and Reason is not a cause of Assertion

61. हॉगवुड आणि गन यांच्या मते, 'धोरण' या संज्ञेचे उपयोग काय आहे ?

1. क्रियाकलाप क्षेत्रासाठी लेबल म्हणून
2. एक कार्यक्रम म्हणून
3. आउटपुट म्हणून
4. परिणाम म्हणून
5. एक प्रक्रिया म्हणून
6. अनौपचारिक अधिकृतता म्हणून

योग्य संकेतांक निवडा :

संकेतांक :

(A) 1, 2, 3 आणि 6

(B) 1, 2, 3, 4 आणि 6

(C) 1, 2, 3, 4 आणि 5

(D) 1, 3, 4 आणि 6

62. **विधान :** सार्वजनिक धोरणावर राज्यशास्त्राच्या संशोधकांचे वर्चस्व होते.

कारण : राज्यशास्त्र राजकीय संस्थांशी संबंधित क्रियाकलाप आणि सरकारचे तात्विक औचित्य यांच्याशी संबंधित आहे.

संकेतांक :

(A) विधान बरोबर आहे आणि कारण चुकीचे आहे

(B) विधान आणि कारण दोन्ही बरोबर आहेत आणि कारण हे विधानाचे समर्थन करते

(C) विधान आणि कारण दोन्ही चुकीचे आहेत

(D) विधान आणि कारण दोन्ही बरोबर आहेत आणि कारण हे विधानाचे समर्थन करत नाही

63. Which of the following pair is *not* correctly match ?

1. Street level bureaucracy – Lipsky
2. Backward Mapping Approach – Elmore
3. Political Game Model – Frank Fischer

Codes :

(A) Only 1

(B) Only 2

(C) Only 1 and 2

(D) Only 3

64. Administrative law includes

1. Rule making power of administrative agencies.
2. Judicial functions of administrative agencies.
3. Constitutional remedies.

Select correct code :

Code :

(A) 1, 2 and 3

(B) Only 1 and 2

(C) Only 2 and 3

(D) Only 1 and 3

63. खालीलपैकी कोणती जोडी बरोबर जुळत **नाही** ?

1. स्ट्रीट लेव्हल नोकरशाही – लिपस्की
2. बॅकवर्ड मॅपिंग ॲप्रोच – एलमोर
3. पॉलिटिकल गेम मॉडेल – फ्रँक फिशर

संकेतांक :

(A) फक्त 1

(B) फक्त 2

(C) फक्त 1 आणि 2

(D) फक्त 3

64. प्रशासकीय कायद्यात समावेश होतो

1. प्रशासकीय अभिकरणाची विधीनियम निर्मितीची सत्ता.
2. प्रशासकीय अभिकरणाची न्यायविषयक कार्ये.
3. घटानात्मक उपाययोजना.

योग्य संकेतांक निवडा :

संकेतांक :

(A) 1, 2 व 3

(B) फक्त 1 व 2

(C) फक्त 2 व 3

(D) फक्त 1 व 3

65. According to Lindblom, who occupy important offices as authoritative in political community are called as

(A) Super policy makers

(B) Secondary policy makers

(C) Proximate policy makers

(D) Chief policy makers

66. The Lokpal Act enacted at the central level provides that who should be the chairman of the committee established for the appointment of Lokpal ?

(A) Chief Justice

(B) The President

(C) Prime Minister

(D) Speaker of Lok Sabha

67. According to administrative reforms commission, after how much year of service the civil servant has permitted the voluntarily retirement ?

(A) After ten years

(B) After fifteen years

(C) After twenty years

(D) After twenty two years

65. राजकीय समुदायात अधिकृत म्हणून महत्त्वाचे पद धारण करणाऱ्याना लिंडब्लॉम यांनी _____ असे म्हटले आहे.

(A) श्रेष्ठ धोरण निर्माते

(B) दुय्यम धोरण निर्माते

(C) नजीकचे धोरण निर्माते

(D) मुख्य धोरण निर्माते

66. केंद्रीय स्तरावर लागू करण्यात आलेल्या लोकपाल कायद्यात लोकपाल नियुक्तीसाठी स्थापित समितीचा अध्यक्ष कोण असावा, अशी तरतूद आहे ?

(A) सरन्यायाधिश

(B) राष्ट्रपती

(C) पंतप्रधान

(D) लोकसभा अध्यक्ष

67. प्रशासकीय सुधार आयोगाप्रमाणे, किती वर्ष सेवेनंतर लोकसेवकांना स्वेच्छानिवृती मान्य आहे ?

(A) दहा वर्ष नंतर

(B) पंधरा वर्ष नंतर

(C) वीस वर्ष नंतर

(D) बावीस वर्ष नंतर

68. Which of the following commission was headed by Lord Lee ?

(A) Royal Commission

(B) Revenue Commission

(C) Railway Commission

(D) Irrigation Commission

69. Political affairs committee deals with

(A) Progress of government business in the Parliament

(B) Higher level appointments

(C) Policy matters pertaining to domestic and foreign affairs

(D) Allocation of seats to Rajyasabha

70. Consider the following statement with preferences to Central vigilance commission :

1. It exercises superintendence over the working of the enforcement directorate.
2. It has all the powers of civil court while conducting any enquiry.

Which of the statement given above is/are correct ?

(A) 1 only

(B) 2 only

(C) Both 1 and 2

(D) Neither 1 nor 2

68. खालील कोणत्या आयोगाचे लॉर्ड ली अध्यक्ष होते ?

(A) रॉयल आयोग

(B) रेव्हेन्यु आयोग

(C) रेल्वे आयोग

(D) सिंचन आयोग

69. राजकीय घडामोडी समिती हाताळते

(A) संसदेत सरकारी कामकाजाची प्रगती

(B) उच्छ स्तरावरील नियुक्त्या

(C) देशांतर्गत आणि परराष्ट्र व्यवहारांशी संबंधित धोरणविषयक बाबी

(D) राज्यसभेसाठी जागा वाटप

70. केंद्रीय दक्षता आयोगाच्या खालील विधानाचा प्रामुख्याने विचार करा :

1. हे अंमलबजावणी संचालनालयाच्या कामकाजावर देखरेख ठेवते.
2. कोणतीही चौकशी करताना दिवाणी न्यायालयाना सर्व अधिकार दिलेले आहेत.

वरीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहेत ?

(A) फक्त 1

(B) फक्त 2

(C) 1 आणि 2 दोन्ही

(D) 1 किंवा 2 नाही

71. Which one of the following is *not* the objective of Comparative Administration Group ?

(A) Increasing the volume of research

(B) Stimulating the formulation and implementation of more effective public policies

(C) Understanding the social and economic problems of developing countries

(D) Improving the teaching material and methods

72. Match the List – I with List – II and select the correct answer from the codes given below :

List – I (Country)	**List – II (Unit of Local Government)**
a. UK	1. Commission Plan
b. USA	2. Unitary Authority
c. France	3. Prefecture
d. Japan	4. Department

Codes :

	a	**b**	**c**	**d**
(A)	3	1	4	2
(B)	1	2	3	4
(C)	2	1	4	3
(D)	4	3	1	2

71. खालीलपैकी कोणते तुलनात्मक प्रशासन गटाचे उद्दिष्ट **नाही** ?

(A) संशोधनाचे प्रमाण वाढवणे

(B) अधिक प्रभावी सार्वजनिक धोरणे तयार करणे आणि अंमलबजावणी करण्यास उत्तेजन देणे

(C) विकसनशील देशांच्या सामाजिक आणि आर्थिक समस्या समजून घेणे

(D) अध्यापन साहित्य आणि पद्धती सुधारणे

72. सूची – I ला सूची – II शी जुळवा आणि खालील संकेतांकामधून योग्य उत्तर निवडा :

सूची – I (राष्ट्र)	**सूची – II (स्थानिक शासनाचे घटक)**
a. इंग्लंड	1. कमिशन योजना
b. अमेरिका	2. एकात्मक प्राधिकरण
c. फ्रान्स	3. प्रीफेक्चर
d. जपान	4. विभाग

संकेतांक :

	a	**b**	**c**	**d**
(A)	3	1	4	2
(B)	1	2	3	4
(C)	2	1	4	3
(D)	4	3	1	2

73. According to Riggs, the two key elements in the process of development are

(A) Autonomy and Integration

(B) Differentiation and Integration

(C) Discretion and Differentiation

(D) Specialized structure and Autonomy

74. Assertion (A) and Reason (R) pattern :

Assertion (A) : Nomothetic studies tried to analyze different administrative system in comparative context in a way that will help in developing hypotheses and theories.

Reason (R) : The objective of such studies is not to examine similarities and differences of different administrative systems of Nations and then draw certain generalizations.

Answer the question using the codes given below :

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true, and (R) is the correct reason of (A)

(B) (A) is true, but (R) is false

(C) Both (A) and (R) are false

(D) Both (A) and (R) are true, and (R) is not correct reason of (A)

73. रिग्सच्या मते, विकास प्रक्रियेतील दोन प्रमुख घटक आहेत

(A) स्वायत्तता आणि एकत्रीकरण

(B) विभिन्नता आणि एकत्रीकरण

(C) विवेक आणि विभिन्नता

(D) विशेष रचना आणि स्वायत्तता

74. विधान (A) आणि कारण (R) नमुना :

विधान (A) : नोमोथेटिक अभ्यासांनी वेगवेगळ्या प्रशासकीय प्रणालीचे तुलनात्मक संदर्भात विश्लेषण करण्याचा प्रयत्न केला ज्यामुळे गृहितके आणि सिद्धांत विकसित करण्यात मदत होईल.

कारण (R) : अशा अभ्यासाचा उद्देश वेगवेगळ्या राष्ट्रांच्या प्रशासकीय प्रणालींमधील समानता आणि फरक तपासणे आणि नंतर काही सामान्यीकरणे काढणे हा नाही.

खाली दिलेले संकेतांक वापरून प्रश्नाचे उत्तर द्या :

संकेतांक :

(A) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर, आणि (R) हे (A) चे योग्य कारण आहे

(B) (A) बरोबर आहे, परंतु (R) चूक आहे

(C) (A) आणि (R) दोन्ही चूक आहेत

(D) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर आहेत, आणि (R) हे (A) चे योग्य कारण नाही

75. Corporate Social Responsibility is a governance-centric approach to

(A) Public well being

(B) Corporate well being

(C) Decentralized governance

(D) De-bureaucratization

76. Which research method studies socio-economic characteristics of residents of a community ?

(A) Fundamental

(B) Descriptive

(C) Correlational

(D) Explanatory

77. A tentative statement about something, the validity of which is usually unknown is known as

(A) Variable

(B) Hypothesis

(C) Research problem

(D) Research question

75. कॉर्पोरेट सोशल रिस्पॉन्सिबिलिटी हा _____ चा शासन-केंद्रित दृष्टीकोन आहे.

(A) सार्वजनिक कल्याण

(B) कॉर्पोरेट कल्याण

(C) विकेंद्रित शासन

(D) नोकरशाही रद्द करणे

76. समाजातील रहिवाश्यांच्या सामाजिक-आर्थिक वैशिष्ट्यांचा अभ्यास कोणत्या संशोधनपद्धतीत केला जातो ?

(A) मूलभूत

(B) वर्णनात्मक

(C) सहसंबंधात्मक

(D) स्पष्टीकरणात्मक

77. त्याची वैधता माहित नाही असे तात्पुरते विधान म्हणजे

(A) चल

(B) गृहीतक

(C) संशोधन समस्या

(D) संशोधन प्रश्न

78. A form of strategy in which attitude, opinions or perceptions towards a issue, product, service or programme are expected through a free open discussion between members of a group and the researchers as known as

(A) Case study

(B) Oral history

(C) Focus group

(D) Community discussion forum

79. Name the method in which the researcher attempts to stratify the population in such a way that the population.

(A) Stratified sampling

(B) Cluster sampling

(C) Quota sampling

(D) Accidental sampling

80. List of all literature in alphabetical order by first author is known as

(A) Bibliography

(B) Citation

(C) Quotation

(D) Index

78. समस्या, उत्पादन, सेवा किंवा कार्यक्रम याविषयी अभिवृत्ती, मते किंवा ज्ञान आहे ज्याचे अन्वेषण गटातील सदस्य किंवा संशोधक याच्यातील मुक्त किंवा मोकळया चर्चेतून केले जाते ते म्हणजे

(A) व्यष्टी अध्ययन

(B) मौखिक अध्ययन

(C) लक्षकेंद्री गट

(D) सार्वजनिक चर्चा मंच

79. या पद्धतीचे नाव द्या ज्यात संशोधक लोक समुदायाचे असे स्तर पाडतो की एका विशिष्ट स्तरातील लोकांमधील गुणवैशिष्ट्यांत एक जिनसीपणा असेल त्या आधारावर त्यांचे स्तर पडतील.

(A) स्तरित नमुना निवड

(B) समूह नमुना निवड

(C) नियतांश नमुना निवड

(D) अदमासे नमुना निवड

80. वर्णानुक्रमाने लेखकाच्या नावाने सुरु होणारी सर्व साहित्याची यादी म्हणजे

(A) ग्रंथसूची

(B) संदर्भ

(C) उतारा

(D) अनुक्रमणिका

81. How many ways are suggested by Dalton Mcferland for achieving effective coordination ?

(A) 3

(B) 4

(C) 5

(D) 7

82. Assertion (A) and Reason (R) Pattern :

Assertion (A) :
"Hierarchy is control of the higher over the lower."
Reason (R) :
"All authority proceeds from the top to the bottom in descending order".

Answer the question using the codes given below :

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)

(B) Both (A) and (R) are true, but (R) is not the correct explanation of (A)

(C) (A) is true, but (R) is false

(D) (A) is false, but (R) is true

83. _____ is the only country, which permits the right to strike of civil servant.

(A) France

(B) Australia

(C) Japan

(D) Switzerland

81. परिणामकारक समन्वयासाठी डाल्डन मॅकफरलॅन्ड याने किती मार्ग सुचविले आहेत ?

(A) ३

(B) ४

(C) ५

(D) ७

82. विधान (A) आणि कारण (R) नमूना :

विधान (A) :
"अधिकार पदपरंपरेत वरिष्ठ कनिष्ठावर नियंत्रण ठेवतात. "
कारण (R) :
"सर्व आदेश वरिष्ठांकडून उत्तरत्या क्रमाने येतात."
खाली दिलेले संकेतांक वापरून प्रश्नाचे उत्तर द्या :
संकेतांक :

(A) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर आहेत आणि (R) हे (A) चे योग्य विश्लेषण आहे

(B) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर आहेत परंतु (R) हे (A) चे योग्य विश्लेषण नाही

(C) (A) हे बरोबर आहे, परंतु (R) हे चूक आहे

(D) (A) हे चूक आहे, परंतु (R) हे बरोबर आहे

83. _____ हा एकमेव देश आहे, जो सनदी सेवकांच्या संपाच्या अधिकारला परवानगी देतो.

(A) फ्रान्स

(B) ऑस्ट्रेलिया

(C) जपान

(D) स्वित्झर्लंड

84. Which of the following is *not* formal disciplinary action ?

(A) Suspension

(B) Withholding increments

(C) Withholding privileges

(D) Reduction to lower post

85. Which are the following principles of promotion ?

1. Principle of Seniority
2. Principle of Merit
3. Principle of Seniority cum Fitness

Select correct code :

Code :

(A) (1) and (2)

(B) (2) and (3)

(C) (1), (2) and (3)

(D) (1) and (3)

86. Who has defined Good governance as, "unambiguously identifying the basic values of society and pursuing these" ?

(A) Bhattacharya

(B) Pai Panandikar

(C) Minocha

(D) Sharma and Sharma

84. खालीलपैकी कोणती औपचारिक शिस्तभंगाची कारवाई **नाही** ?

(A) निलंबन

(B) वेतनवाढ रोखणे

(C) त्याला दिलेल्या सवलती काढून घेणे

(D) कनिष्ठ पदावर नेमणूक करणे

85. पदोन्नतीचे खालीलपैकी कोणते सिद्धांत बरोबर आहेत ?

1. वरिष्ठता सिद्धांत
2. योग्यता सिद्धांत
3. वरिष्ठता व उपयुक्तता सिद्धांत

योग्य पर्याय निवडा :

संकेतांक :

(A) (1) आणि (2)

(B) (2) आणि (3)

(C) (1), (2) आणि (3)

(D) (1) आणि (3)

86. "समाजाची मूलभूत मूल्ये ओळखणे व त्याचा पाठपुरावा करणे होय" अशी सुशासनाची व्याख्या कोणी केली आहे ?

(A) भट्टाचार्य

(B) पै पाणंदीकर

(C) मिनोचा

(D) शर्मा आणि शर्मा

87. Who is author of a book 'Creating Public Value : Strategic Management in Government' ?

(A) Michael Barzelay

(B) Mark H. Moore

(C) Carol W. Lewis

(D) Camilla Stivers

88. Which was the first country, initiated the privatization of public enterprises ?

(A) Briton

(B) America

(C) India

(D) China

89. According to the United Nations Development Programme (UNDP) which are the major characteristics of governance ?

1. Rule of law
2. Economy
3. Accountability
4. Participation

Codes :

(A) 1 and 2

(B) 3 and 4

(C) 1, 3 and 4

(D) 1, 2, 3 and 4

87. 'क्रियेटिंग पब्लिक व्हॅल्यू : स्ट्रेटेजीक मॅनेजमेंट इन गव्हर्न्मेंट' या पुस्तकाचे लेखक कोण ?

(A) मायकेल बारझेली

(B) मार्क एच. मुर

(C) कॅरोल डब्ल्यु. लेवीस

(D) कॅमीला स्टिव्हर्स

88. सार्वजनिक उपक्रमांचे खाजगीकरणात पुढाकार घेणारा पहिला देश कोणता होता ?

(A) ब्रिटन

(B) अमेरिका

(C) भारत

(D) चिन

89. संयुक्त राष्ट्र विकास कार्यक्रम (UNDP) नुसार प्रशासनाची प्रमुख वैशिष्ट्ये कोणती ?

1. कायद्याचे राज्य
2. अर्थव्यवस्था
3. जबाबदारी
4. सहभाग

संकेतांक :

(A) 1 आणि 2

(B) 3 आणि 4

(C) 1, 3 आणि 4

(D) 1, 2, 3 आणि 4

90. Which of the following is *not* salient feature of the Right to Information Act, 2005 ?

(A) It covers all the three tiers central , state and local government

(B) The Act defines the information falling under life and liberty

(C) It applies to 'Public Authorities established under the constitution

(D) The Act prescribes for reasonable fee for providing information

91. Social welfare signifies the attempts made by government and voluntary organisations.

1. To help families and individuals by maintaining incomes at an acceptable level.
2. By providing various services like health and medical community development etc.

Select correct codes :

Codes :

(A) 1 correct

(B) 2 correct

(C) 1 and 2 correct

(D) 1, 2 are incorrect

90. खालीलपैकी कोणते माहितीचा अधिकार अधिनियम, 2005 चे वैशिष्ट **नाही** ?

(A) यात केंद्र, राज्य आणि स्थानिक शासन हे त्रिस्तर अंतर्भुत होतात

(B) हा कायदा जिवन आणि स्वातंत्र्य या अंतर्गत येणारी माहिती परिभाषीत करतो

(C) हा कायदा राज्यघटनेअंतर्गत स्थापीत सार्वजनिक प्राधीकरणांना लागु होतो

(D) हा कायदा माहिती पुरवण्यासाठी मानक शुल्काची तरतूद करतो

91. सामाजिक कल्याण म्हणजे सरकार आणि स्वयंसेवी संस्थांनी केलेले प्रयत्न हे सूचित करते.

1. स्वीकारार्ह स्तरावर उत्पन्न राखून कुटुंबांना आणि व्यक्तींना मदत करणे.
2. आरोग्य आणि वैद्यकीय समुदाय विकास इत्यादी विविध सेवा प्रदान करून.

योग्य संकेतांक निवडा :

संकेतांक :

(A) 1 बरोबर

(B) 2 बरोबर

(C) 1 आणि 2 बरोबर

(D) 1, 2 चुकीचे आहेत

92. Voluntary organizations are registered under the

(A) Societies Regulation Act, 1879

(B) Societies Regulation Act, 1880

(C) Societies Regulation Act, 1885

(D) Societies Regulation Act, 1920

93. As per the National Policy for Children who is Chairman of National Children's Board ?

(A) Prime-Minister

(B) President

(C) Cabinet Minister

(D) Minister of Women and Child Welfare

94. Eklavya Model Residential Schools (EMRS) programme was launched for which students ?

(A) Scheduled Caste

(B) Scheduled Tribes

(C) Other Backward Class

(D) Economically Backward

92. कोणत्या कायद्यांतर्गत स्वयंसेवी संस्थांची नोंदणी केली जाते ?

(A) संस्थां नियमन कायदा, 1879

(B) संस्थां नियमन कायदा, 1880

(C) संस्थां नियमन कायदा, 1885

(D) संस्थां नियमन कायदा, 1920

93. राष्ट्रीय बाल धोरणानुसार राष्ट्रीय बाल मंडळाचे अध्यक्ष कोण असतात ?

(A) पंतप्रधान

(B) राष्ट्रपती

(C) कॅबिनेट मंत्री

(D) महिला व बालकल्याण मंत्री

94. एकलव्य मॉडेल निवासी शाळा (EMRS) कार्यक्रम कोणत्या विद्यार्थ्यांसाठी सुरू करण्यात आला ?

(A) अनुसूचित जाती

(B) अनुसूचित जमाती

(C) इतर मागासवर्गीय

(D) आर्थिकदृष्ट्या मागास

95. Which scheme is implemented as a component under the "Umbrella Scheme" the Scheme for Implementation of rights of Persons with Disabilities Act (SIPDA) ?

(A) National Action Plan (NAP) for skill training

(B) Post Matric Scholarship

(C) National Fellowship

(D) National Overseas Scholarship

96. Which of the following is *not* correctly matched ?

(A) The father of modern management – Peter Drucker

(B) Classic theory of management – Gulick and Urwick

(C) Founder of Human Relations movement – Elton Mayo

(D) Behavioural approach – Henri Fayol

97. The statement regarding leadership as 'The leader as the man who can encourage his group, who knows how to encourage initiative, how to draw from all what each has to give'. Is attributed to

(A) Chester Bernard

(B) M. P. Follett

(C) Elton Mayo

(D) Herbert Simon

95. दिव्यांग व्यक्तींच्या हक्क कायद्याच्या अंमलबजावणीसाठी "छत्रीय योजना" या योजनेअंतर्गत कोणती योजना एक घटक म्हणून लागू केली जाते (SIPDA) ?

(A) कौशल्य प्रशिक्षणासाठी राष्ट्रीय कृती योजना (NAP)

(B) मॅट्रिकोत्तर शिष्यवृत्ती

(C) राष्ट्रीय शिष्यवृत्ती

(D) राष्ट्रीय परदेशी शिष्यवृत्ती

96. खालीलपैकी कोणती जोडी बरोबर **नाही** ?

(A) आधुनिक व्यवस्थापनाचे जनक – पीटर ड्रकर

(B) व्यवस्थापनाचा अभिजात सिद्धांत – गूलीक आणि उर्विक

(C) मानवी संबंध चळवळीचे जनक – एल्टन मायो

(D) वर्तनवादी दृष्टिकोन – हेनरी फेयाल

97. नेतृत्वासंबंधीचे विधान 'नेता असा व्यक्ती असतो जो आपल्या समूहात उत्साह शक्ती निर्माण करू शकतो, ज्याला पुढाकाराला प्रोत्साहित करणे माहीत असते, तसेच प्रत्यक्ष सदस्यांच्या क्षमतांचा योग्य उपयोग करणे ही माहीत असते'. असे प्रतिपादन केले आहे.

(A) चेस्टर बर्नार्ड

(B) एम. पी. फॉलेट

(C) एल्टन मायो

(D) हर्बर्ट सायमन

98. Who introduced the diffusion approach in the context of development ?

(A) Durkheim and Weber

(B) Andre Gunder Frank

(C) F. W. Riggs

(D) Rogers and Edari

99. Henry Fayol concentrated on the problems of

(A) Top management

(B) Middle management

(C) Lower management

(D) Ownership

100. Kautilya lays emphasis on

(A) Democratic State

(B) Economic Philosophy

(C) Monarchical Concentration

(D) Ministerial Concentration

98. विकासासंदर्भातील प्रसार दृष्टीकोन कोणी मांडला ?

(A) दुरखेम आणि वेबर

(B) ऐन्ड्रे गुन्डर फ्रॅन्क

(C) एफ. डब्ल्यू. रिग्ज

(D) रॉगरस आणि इदरी

99. हेन्री फेयॉलने या समस्यांवर लक्ष केंद्रित केले

(A) शीर्ष व्यवस्थापन

(B) मध्य व्यवस्थापन

(C) निम्न व्यवस्थापन

(D) मालकत्व

100. कौटिल्य यावर भर देतो

(A) लोकशाही राज्य

(B) आर्थिक तत्त्वज्ञान

(C) राजेशाही सकेंद्रण

(D) मंत्री सकेंद्रण

ROUGH WORK